Thema: *De Joodse feesten*

(Dia 1) De oudtestamentische feesten: Wat hebben ze ons nog te zeggen?

Inleiding

De benaming 'Joodse feesten' zou aanleiding kunnen geven om te denken, dat deze feesten voor het nieuwtestamentisch volk van God geen betekenis meer hebben en dus zijn afgedaan. Het zijn immers Joodse feesten! Daarom is het beter te spreken van de 'Oudtestamentische feesten'. Op het scherm ziet u in bijbelse volgorde de belangrijkste oudtestamentische feesten.

We beperken ons tot de drie zogenaamde 'grote' feesten, zoals die in Lev. 23 en Deut. 16:1-17 worden genoemd als door God voor altijd ingesteld: **(Dia 2.1)**. Pesach (met Matsot en Omer Résjiet), **(Dia 2.2)** Sjavu'ot en **(Dia 2.3)** Soekkoth. Juist voor deze feesten, moest men opgaan naar de Tempel om deze feesten als volk van God te vieren.

Deze feesten hebben te maken met de oogst, als genadegave van God. God zorgt en doet alle gewassen groeien, zodat er steeds weer geoogst kan worden. Daarom moet Híj centraal staan en moet Hém dank gebracht worden.

Deze drie feesten hebben nog steeds betekenis voor het nieuwtestamentische volk van God uit Joden en heidenen, wat niet wil zeggen, dat gelovigen uit de heidenen die feesten precies zo moeten vieren als in het Oude Testament is voorgeschreven. Wij brengen in rekening dat de Heer Jezus de diepe betekenis van deze feesten tot volheid kwam brengen. Wat Hij vervuld heeft, is juis níet afgeschaft. Door Christus' verlossingswerk komt de diepe geestelijke dimensie aan het licht van de oudtestamentische feesten.

We behandelen nu het 2e Grote Feest:

(dia 3)

2. Het Wekenfeest / Pinksteren

Wat na Pesach komt lezen we in:

Deut. 16 : 9-12:

9 Zeven weken moet u aftellen: zeven weken nadat de eerste sikkel in het koren is gezet 10 moet u voor de HEER, uw God, het Wekenfeest vieren, zo uitbundig als uw vrijwillige gaven het toelaten, naar de mate waarin de HEER, uw God, u zegent.

11 Ten overstaan van hem moet u dan feestvieren, samen met uw zonen en dochters, uw slaven, uw slavinnen, de Levieten die bij u in de stad wonen, en de vreemdelingen, de weduwen en de wezen. Doe dat op de plaats die de HEER, uw God, zal kiezen om er zijn naam te laten wonen.

12 Bedenk dat u zelf in Egypte slaaf bent geweest; houd u daarom zorgvuldig aan deze voorschriften.

In Lev. 23 vanaf vers 9 lezen we dat op het Eerstelingenfeest, de dag na de Sabbat, tijdens het Pesach-feest, de eerste schoof aan de Heer moet worden gewijd. Op dit feest, ook wel Omer Résjiet (= eerste omer) genoemd moet de omertelling beginnen, 50 dagen lang. Na 7 weken, op die vijftigste dag, in het Grieks Pentecoste, is het Wekenfeest (Lev. 23:15-21).

(dia 4.1 dubbelklik) Het offer op het wekenfeest

- **(Dia 4.2 dubbelklik)** 15 Vanaf die dag na de sabbat, vanaf de dag dat de schoof omhooggeheven is, moeten zeven volle weken worden afgeteld, 16 tot de dag na de zevende sabbat. Vijftig dagen moeten jullie aftellen, en dan moeten jullie de HEER een graanoffer aanbieden uit de nieuwe tarweoogst.

- **(Dia 4.3)** 17 Jullie moeten dan uit je woonplaats brood meenemen om het voor de HEER omhoog te heffen: *twee broden* van twee tiende efa tarwebloem, met zuurdesem gebakken, als gave voor de HEER uit de eerste opbrengst van de nieuwe oogst.
- **(Dia 5.1 dubbelklik)** 18 Tegelijk met het brood moeten *zeven eenjarige rammen zonder enig gebrek, een stier en twee volwassen rammen* worden aangeboden. Die dienen als brandoffer voor de HEER en vormen samen met de bijbehorende graan- en wijnoffers een geurige gave die de HEER behaagt.
- **(Dia 5.2)** 19 Als reinigingsoffer moet een bok worden geofferd, en als vredeoffer twee eenjarige rammen.
- **(Dia 5.3)** 20 De twee jonge rammen moet de priester tegelijk met het brood uit de eerste opbrengst van de nieuwe oogst ten overstaan van de HEER omhoogheffen.

Dan moet het het eerste graanoffer aan de Heer worden opgedragen. Het eerste van de oogst is dus binnengehaald. Daarvan wordt de Heer een offer gebracht van het beste van de oogst en de jonge dieren. Aan het eind van dit bijbelgedeelte volgt: 'Jullie moeten die dag als heilige dag samen vieren en mogen dan niet werken. Dit voorschrift blijft voor jullie voor altijd van kracht, generatie na generatie, waar je ook woont.'
'Ga bij het binnenhalen van de oogst niet tot aan de rand van de akker en raap wat blijft liggen niet bijeen, maar laat het liggen voor de armen en de vreemdelingen. Ik ben de HEER, jullie God.' (vers 21-22). Dus de opdracht tot het binnenhalen van de hele oogst.

Hier zien we de overeenkomst met het Pinksterfeest: Hand. 2:1: Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak…… Hier zouden we eigenlijk moeten lezen: Toen het wekenfeest aanbrak….. Het was nl. het Wekenfeest, waarvoor vele joden, ook vanuit de diaspora in Jeruzalem waren, om dit feest te vieren. Voor de drie grote feesten moesten alle mannen immers naar de tempel om het graanoffer te brengen! Deut. 16:16 'Driemaal per jaar moeten alle mannen dus voor de HEER, uw God, verschijnen op de plaats die hij zal kiezen: voor het feest van het Ongedesemde brood, het Wekenfeest en het Loofhuttenfeest.'

Zoals bij het Wekenfeest de eerste oogst binnen is gehaald, volgt op Pinksteren de eerste oogst: drieduizend komen tot de erkenning, dat Jezus is de Messias, de Beloofde, die zijn volk verlost (Pesach).

Zoals het wekenfeest tevens opdracht is tot het binnenhalen van de volle oogst geldt deze opdracht ook op Pinksteren, na de uitstorting van de Heilige Geest. Niet voor niets staat Pinksteren in het teken van de zending.

Maar er moet een diepere band zijn tussen het Wekenfeest en Pinksteren. In de Statenvertaling lezen we in Handelingen 2:1 "En als de dag van het Pinksterfeest ***vervuld*** werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen. De Statenvertaling verwijst naar Lev 23:15. Deut 16:9, waardoor deze band tot uitdrukking komt.

(dia 6) Wetgeving op Sinaï
De Omertelling eindigt, zoals al genoemd, op de Pinksterdag (Pentecoste =vijftigste dag). Oude Joodse bronnen zeggen dat het precies 7 weken duurde van het moment waarop de Israëlieten wegtrokken uit Egypte tot het ogenblik dat ze aan de voet van de berg Sinaï verzameld waren om de Thora in ontvangst te nemen. Zie ook Exodus 19: 1.
Lev. 23: 21 draagt op: '…jullie moeten die dag, de vijftigste, uitroepen tot een heilige samenkomst…'

Op die dag, zegt het jodendom, kreeg Israël de twee tafelen op de berg Sinaï. Op die dag sloot God met Israël het verbond. Bevrijding uit Egypte wordt bekroond met de openbaring op de Sinaï. De vrijheid van exodus vindt zijn vervulling in de geboden, op twee stenen tafels ingegraveerd.
(dia 7.1 dubbelklik) Charut en Cherut
Er is een rabbinale uitleg, die aan dit woord 'gegraveerd' een bijzondere betekenis geeft, door de uitspraak te veranderen: lees in plaats van **(dia 7.1, 2, 3, 4)** חרות *charut* (gegraveerd) **(dia 7.5 en 6)** חרות *cherut*, dat betekent: vrijheid. Want, zei hij, niemand zal echte vrijheid vinden, dan alleen door het bestuderen van en leven met de wet. Alleen door te luisteren naar de *Thora*, kan de bevrijding zoals die op het Paasfeest herdacht is, op een goede manier gestalte krijgen. Pas dan kan de vrijheid die God geschonken heeft, op een juiste manier beleefd worden.
Die nauwe band wordt in de Bijbel zelf al aangegeven, als er staat dat men vanaf het Paasfeest moest gaan aftellen tot het moment van het Pinksterfeest, de vijftigste dag na Pasen. Die verbinding wordt in het jodendom vooral inhoudelijk en geestelijk gezien. De verbinding tussen Pasen en Pinksteren is zelfs zo nauw, dat het Wekenfeest ook wel het *slotfeest* genoemd wordt: het Paas-feest wordt er als het ware door afgesloten. Door zeven weken na Pasen af te tellen en dan de wetgeving bij de berg Sinaï te gedenken, wordt beleefd en gevierd dat de bevrijding van het volk uit de slavernij

van Egypte geen doel in zichzelf is. De bedoeling is dat het volk van God weer met zijn God zou gaan leven.

Wanneer op deze manier de nauwe band tussen het Paasfeest en het Pinksterfeest gezien wordt, kan ook voor ons het Pinksterfeest een rijkere betekenis krijgen. Dat nauwe verband tussen wat er bij de berg Sinaï gebeurt en wat ons bericht wordt in Handelingen 2. De tekenen die beschreven worden bij de uitstorting van de Heilige Geest zijn tekenen die direct verwijzen naar het moment dat God zijn verbond heeft opgericht. Dat is beschreven in Ex. 19 en 20. Het geluid van de wind doet denken aan het noodweer wat er was op de berg Sinaï en de vuurvlammen doen denken aan de bliksemstralen die het volk zag toen God verscheen en ging spreken. Net als in Ex. 19 verschijnt God zelf op het Pinksterfeest.
Is dit niet de bedoeling van het werk van Gods Geest die op het Pinksterfeest is uitgestort, dat God mensen brengt tot hun bestemming?

Wie dit nauwe verband ziet, merkt echter ook direct een verschil. Bij de berg Sinaï moest het volk een grote afstand bewaren. Als Pinksteren vervuld wordt, valt de afstand weg. Het gehele huis wordt vervuld met het geluid van de wind, de tongen van vuur zetten zich op ieder van hen. De afstand is er niet meer. Dat kan op dat moment, omdat Christus zijn werk volbracht heeft en er een nieuwe band met God mogelijk is.

Ook nu gaat God een nieuw begin maken, en wordt het verbond vernieuwd. Zoals God destijds zijn belofte aan zijn volk Israël gaf, zo laat Hij nu zien dat andere volkeren in dat ene volk kunnen worden ingelijfd. Was het tot dat moment een enkeling die werd ingelijfd in het volk van God, nu gaat het om volkeren! Dat is het nieuwe van Pinksteren.

Nieuw is ook dat de Heilige Geest veel krachtiger gaat werken. Hij zal de wet niet slechts op tafels van steen ingraveren, maar in de harten van de mensen zelf gaan schrijven. Dat geeft aan de genoemde uitspraak van de rabbijn over het graveren een nog verdere verdieping. Pas wanneer de Geest ons de geboden leert te doen zoals God het bedoelt, kunnen we werkelijk toekomen aan de door God beoogde vrijheid.

Met Sjawu'ot, het wekenfeest, wordt de boekrol van Ruth gelezen: Uw volk is mijn volk en Uw God is mijn God. Deze profetische uitspraak gaat in vervulling als de Heilige Geest wordt uitgestort. Vanaf dan gaat het evangelie de wereld door en mogen alle volken, waaronder ook wij, Ruth naspreken!

Dank aan God, die bij de instelling van de oude feesten dít alles al op het oog had. Dat doet ons nog meer verwonderd staan. Dankbaar mogen we zo als christen deze feesten uitbundig vieren!

(dia nr. 8) De opdracht
Maar dat brengt ons wél bij de bijbelse opdracht, die de kerk m.n. in Rom. 9 – 11 heeft ontvangen: Het Joodse volk tot jaloersheid brengen.
De apostel Paulus roept ons op niet hoogmoedig te zijn. Wij zijn tenslotte als wilde takken tussen de eigen takken van de edele olijfboom geënt.
De wereld wordt geregeerd door een JOOD: Jezus uit Nazareth! Bidt vurig, thuis én in de erediensten, voor de bekering van dat volk. Moge de HEER nog velen uit het Joodse volk tot bekering brengen, opdat wij met hen en zij met ons uit verwondering uitroepen: Hoe onuitputtelijk zijn Gods rijkdom, wijsheid en kennis, hoe ondoorgrondelijk zijn oordelen en hoe onbegrijpelijk zijn wegen. 'Wie kent de gedachten van de Heer, wie was ooit zijn raadsman? Wie heeft Hem iets gegeven dat door hem moest worden terugbetaald?' Alles is uit hem ontstaan, alles is door hem geschapen, alles heeft in hem zijn doel. Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen. (Rom. 11:33-36)